

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Lucií Annou Tajdusovou ve věci

žalobce: **Zdeněk G.**, narozený dne xxx
sídlem xxx
zastoupený advokátem JUDr. Františkem Severinem
sídlem Elišky Machové 1247/41, 616 00 Brno

proti
žalovaným: 1. **Eva H.**, narozená dne xxx
bytem xxx

2. **Marian Š.**, narozený dne xxx
bytem xxx

oba zastoupeni advokátem JUDr. Markem Křížem, Ph.D.
sídlem Masarykovo nám. 91/28, 733 01 Karviná

o ručení člena statutárního orgánu obchodní korporace

takto:

I. Žaloba, aby soud určil, že žalovaní společně a nerozdílně ručí za splnění povinností společnosti MARVISSIMO s.r.o. "v likvidaci", IČO 05002397, sídlem Hlubinská 1378/36, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava, vyplývajících z rozhodnutí Okresního soudu v Ostravě ze dne 23. 10. 2018 č. j. 27 C 261/2018-10, se **zamítá**.

Shodu s prvopisem potvrzuje Veronika Blejchařová.

II. Žalobce je povinen **zaplatit** žalovaným 1. a 2. náklady řízení ve výši 32 912 Kč, a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám JUDr. Marka Kříže, Ph.D., advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobním návrhem ze dne 21. 2. 2020 doručeným Okresnímu soudu v Karviné, se žalobce domáhal založení ručitelského vztahu mezi žalovanými a společností MARVISSIMO s.r.o. "v likvidaci", IČO 05002397, sídlem Hlubinská 1378/36, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava (dále jen „Společnost“) v rozsahu vyplývajícího z rozhodnutí Okresního soudu v Ostravě ze dne 23. 10. 2018 č. j. 27 C 261/2018-10. Důvodnost podaného návrhu spatřoval žalobce v tom, že žalovaní jako bývalí jednatelé Společnosti (a jediní společníci) nejednali s péčí řádného hospodáře, přestože měli a mohli vědět, že se Společnost jako dlužník nachází v hrozícím úpadku a za účelem odvrácení úpadku neučinili vše potřebné a rozumně předpokládatelné. Po skončení nájemního vztahu dne 22. 1. 2018 se žalovaní snažili zbavit odpovědnosti tím, že svůj obchodní podíl i funkci jednatele převedli na jinou osobu. Žalobce se Společností (tehdy zastoupenou žalovanou 1.) uzavřeli dne 13. 5. 2016 smlouvu o nájmu nebytových prostor určených k podnikání. Pravomocným rozhodnutím Okresního soudu v Ostravě ze dne 23. 10. 2018 č. j. 27 C 261/2018-10 byla Společnosti uložena povinnost uhradit žalobci částku 161 724,98 Kč s příslušenstvím a náklady řízení ve výši 36 691,40 Kč, odpovídající celkové výši dluhů vzniklých za trvání nájemní smlouvy. Žalobce měl za to, že jsou naplněny podmínky pro aplikaci ust. § 68 zák. č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ve znění účinném do 31. 12. 2020 (dále jen „z.o.k.“). V této souvislosti byla oběma žalovaným zaslána výzva, nechť splní svůj zákonný ručitelský závazek za splnění peněžitých závazků, které Společnosti vznikly v době, kdy vykonávali funkci statutárního orgánu. Žalovaní však na tuto výzvu nereagovali.

2. Žalobce doplnil podanou žalobu o další skutková tvrzení, že z insolvenčního rejstříku je zřejmé, že Společnost měla vedle žalobce, a to již v době, kdy změnila jednatele (29. 1. 2018), také široký okruh dalších věřitelů, jako např. OSA – Ochranný svaz autorský, T-Mobile Czech Republic a.s., Česká republika – Česká správa sociálního zabezpečení, Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj, Československá obchodní banka, a.s., atd. Nad rámec tohoto výčtu bylo žalobci známo, že Společnost dlužila ještě dalšímu věřiteli společnosti Bajatrend s.r.o., který se do insolvenčního řízení nepřihlásil.

3. Na výzvu soudu, z jakých jednotlivých položek se částka ve výši 161 724,98 Kč přiznaná rozhodnutím Okresního soudu v Ostravě ze dne 23. 10. 2018 č. j. 27 C 261/2018-10 skládá, toto žalobce podrobně popsal a k tomu dále uvedl, že Společnosti jako nájemci nebytového prostoru byl ze strany pronajímatele (žalobce) dne 22. 1. 2018 ukončen nájemní vztah pro nedodržení závazků a pro porušení smlouvy nájemcem spočívající v neplacení nájemného a provozních nákladů. Společnost ukončení nájemního vztahu nikterak nerozporovala a předmět nájmu pronajímateli (žalobci) předala dne 1. 2. 2018, o čemž byl sepsán také protokol.

4. Na další výzvu Okresního soudu v Karviné žalobce sdělil, že dodatkem k nájemní smlouvě č. 1 ze dne 24. 5. 2016 žalobce pronajal Společnosti soubor movitých věcí umístěných v pronajatých nemovitostech za částku 550 000 Kč + DPH, přičemž se jedná o nevratnou platbu.

5. V rámci přípravy k ústnímu jednání žalobce předložil okresnímu soudu další vyjádření, kterým analyzoval přiznání k dani z příjmu právnických osob za zdaňovací období od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017, které k důkazu předložili žalovaní, a k čemuž uvedl, že je bez uvedení data, bez podpisu oprávněné osoby, bez dokladu o doručení místně a věcně příslušnému finančnímu úřadu, není doložena souvisejícím podvojným účetnictvím, což se v celkovém kontextu jeví jako velmi nepřesvědčivý listinný důkaz a k prokázání ekonomické kondice Společnosti jako zcela irelevantní.

Shodu s prvopisem potvrzuje Veronika Blejchařová.

6. Žalovaní s podanou žalobou nesouhlasí, stejně tak nesouhlasí s tvrzením žalobce, že jako členové statutárního orgánu Společnosti porušili své povinnosti tím, že věděli či mohli vědět o hrozícím úpadku, přičemž v rozporu s péčí řádného hospodáře neučinili za účelem odvrácení úpadku vše potřebné a rozumně předpokladatelné. Žalovaní se v průběhu doby, kdy provozovali restauraci, potýkali s nejrůznějšími schválnostmi ze strany žalobce jako pronajímatele. V průběhu roku 2017 se žalovaní seznámili s Robertem Š., který měl zájem restauraci provozovat namísto žalovaných, což vedlo k tomu, že se s ním nakonec v lednu 2018 dohodli, že mu prodají své obchodní podíly ve Společnosti, o čemž byl dne 26. 1. 2018 také sepsán notářský zápis u JUDr. Jarmily Valigurové, notářky v Ostravě, sp. zn. NZ 119/2018. Tímtéž notářským zápisem došlo k odvolání dosavadních jednatelů z funkce a s účinností od 29. 1. 2018 byl Společnosti jmenován nový jednatel Robert Š., se kterým se žalovaní dohodli na převzetí provozované restaurace. Ke dni převodu Společnosti na tuto třetí osobu nebyla podle žalovaných Společnost v úpadku, ani v hrozícím úpadku. Součástí převodu obchodního podílu byl také převod aktiv Společnosti představující zařízení restaurace, zásob potravin a nápojů, převod peněžitých prostředků v pokladně a cenin v podobě stravenek. Jediným dluhem byl nezaplacený nájem za měsíc leden 2018, avšak s žalobcem bylo dohodnuto, že nájem zaplatí již nový majitel Společnosti, navíc byl dluh kryt zaplacenou kaucí ve výši 60 000 Kč, kterou žalobce žalovaným nevrátil, neboť i ona přešla na nového majitele. Žalovaní prohlašují, že rozhodně Společnost nepředávali na třetí osobu předluženou, v té době neměli žádný dluh vůči jakýmkoliv věřitelům, a proto navrhují, aby byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta.

7. Z čestného prohlášení žalovaného 2., který dlouhodobě žije ve Spojených státech amerických, vyplývá, že žalobce pronajal žalovaným inventář restaurace a penzionu na 5 let dopředu za částku 665 500 Kč (od 1. 6. 2016 do 1. 6. 2021) a jako zálohu (depozit) na nájem zaslali žalobci částku 60 000 Kč. Spolupráce se žalobcem byla špatná, až později totiž zjistili, že veškeré věci z inventáře jsou bez záruky a zastaralé, a jelikož žalobce žalovaným nepřiznal žádný odpis majetku, opravovali jej a nový kupovali na své vlastní náklady. Dne 26. 1. 2018 si Společnost právně převzal nový majitel – jednatel Robert Š. Toho dne také došlo k předání veškeré dokumentace a účetní firma, se kterou spolupracovali, novému vlastníkovi předala veškeré doklady. V těchto dnech rovněž od žalobce obdrželi výpověď nájemní smlouvy a do konce měsíce ledna 2018 měli vyklidit nebytové prostory. Z pohledávek žalobci nebyl zaplacen poslední nájem za měsíc leden 2018 a žalovaný 2. se domníval, že k zaplacení tohoto dlužného nájmu postačí depozit ve výši 60 000 Kč, který žalobce zadržoval, navíc za situace, kdy žalovaní nikdy od žalobce neobdrželi konkrétní vyrovnání za elektřinu a plyn. Na zbývající část zaplaceného nájemného za inventář restaurace a penzionu ve výši 443 666 Kč za 40 zbylých měsíců nemají dle žalobce právní nárok.

8. V doplňujícím vyjádření soudu předložili daňové přiznání Společnosti za rok 2017, z něhož vyplývalo, že ke dni 31. 12. 2017 Společnost neevidovala žádné pohledávky třetích osob, které by měly vliv na jejich platební schopnost nebo tvrzené předlužení.

9. U jednání před Okresním soudem v Karviné konaného dne 29. 6. 2021 žalobce dále uvedl, že z nahlédnutí do insolvenčního rejstříku je zřejmé, že Společnost měla ke konci roku 2017 statisícové dluhy, a proto nelze souhlasit s tvrzením žalovaných, že o hrozícím úpadku společnosti nevěděli nebo nemohli vědět. Žalobce nemohl souhlasit ani s další námitkou žalovaných, že spoléhali na nového majitele Společnosti Roberta Š., že bude pokračovat v provozu restaurace a penzionu a zaplatí „běžné“ dluhy Společnosti vyplývající z běžného provozu. Má za to, že Robert Š. je tzv. bílý kůň, který byl navíc v roce 2018 evidován v dalších 88 obchodních společnostech, z nichž převážná část je v úpadku. Robert Š. jako nový majitel vstoupil do Společnosti v situaci, kdy měla vypovězenou nájemní smlouvu, neměla žádnou provozovnu a neměla co provozovat. Samotné předání nebytových prostor proběhlo nestandardně a k faktickému předání nebytových prostor Robertem Š. zpět žalobci ve skutečnosti nedošlo, neboť předávací protokol nebyl novým majitelem Společnosti vůbec podepsán.

Shodu s prvopisem potvrzuje Veronika Blejchařová.

10. U dalšího jednání před Okresním soudem v Karviné konaného dne 6. 10. 2021 žalobce doplnil, že až konečnou fakturou dodavatelů za rok 2017 byla zjištěna dlužná částka a to ve výši 83 000 Kč představující rozdíl mezi zaplacenými zálohami a skutečnými náklady na energie za rok 2017 a leden 2018 (topení, voda, plyn, elektrická energie), což také bylo Společnosti vyúčtováno fakturou ze dne 19. 3. 2018. Na základě tohoto žalobce provedl jednostranný zápočet pohledávky za dlužné energie, oproti depozitu ve výši 60 000 Kč.

11. V závěrečném návrhu žalobce je uvedeno, že všechny dluhy Společnosti vznikly za dobu, kdy byli žalovaní jedinými jednateli Společnosti, a proto je zde naplněna hypotéza ust. § 68 z.o.k. ve znění účinném do 31. 12. 2020 a byla splněna podmínka čl. II. bod 7 zák. č. 33/2020 Sb. Ještě před zánikem funkce jednatelů byla podle žalobce Společnost v úpadku podle ust. § 3 zák. č. 182/2006 Sb., insolvenčního zákona (dále jen „InsZ"), a žalovaní neudělali ničeho pro odvrácení tohoto stavu a naopak dále navyšovali nesplnitelné závazky. V průběhu celého řízení žalovaní neprokázali, že by měli oproti splatným závazkům minimálně stejnou výši aktiv. Špatnou ekonomickou situaci Společnosti potvrdili při výsleších také svědkové V. a Š., když za účelem udržení provozu oba žalovaní opakovaně Společnosti vkládali statisíce z vlastních prostředků a neočekávali jejich vrácení. Robert Š. restauraci s penzionem nikdy neprovozoval a o pokračování provozu vůbec neprojevil zájem. Žalobce proto s odkazem na všechny provedené důkazy a tvrzení, která byla vyřčena u všech jednání, navrhuje, aby bylo žalobě vyhověno v plném rozsahu a žalovaným byla uložena povinnost nahradit žalobci náhradu nákladů řízení.

12. U jednání před Okresním soudem v Karviné konaného dne 29. 6. 2021 žalovaní uvedli, že v rámci své podnikatelské činnosti hospodařili řádně a jak vyplývá z daňového přiznání za rok 2017, ke dni 31. 12. 2017 vykazovali zisk ve výši 246 065 Kč. Společnost měla pouze běžné dluhy, které byla schopna zaplatit. Pohledávku Finančního úřadu nelze Společnosti přičítat k tíži, neboť daňová povinnost Společnosti vznikla až ke dni 31. 3. 2018. Vždy, když Společnost hradila splátky úvěru, byly hrazeny vždy řádně a včas.

13. U jednání před Okresním soudem v Karviné konaného dne 6. 10. 2021 byla vyslechnuta žalovaná 1., která uvedla, že žalovaný 2. se prakticky provozu restaurace a penzionu neúčastnil, neboť dlouhodobě žije v zahraničí. S provozem ji pomáhala matka, která byla zaměstnána jako provozní a mimo jiné se také starala o účetnictví, provoz restaurace, vedení zaměstnanců, objednávku zboží, shromažďovala účetní podklady. V době, kdy s žalovaným 2. převáděli Společnost na nového společníka, věděla, že není uhrazena faktura za nájem za měsíc leden 2018, avšak s manželkou žalobce byla dohodnuta splatnost faktury až ke dni 31. 1. 2018 (namísto 10. 1. 2018) a tento dlužný nájem měl být navíc uhrazen ze zadržovaného depozitu. Na druhou stranu však věděla, že faktury za telefonní poplatky, internet a kabelovou televizi nebyly ke dni převodu uhrazeny, nový jednatel si chtěl všechny smlouvy sjednat sám, proto jen informovala jejich dodavatele, že dojde ke změně smluv. Co se týče věřitele Bajatrend s.r.o., pak s ním měla Společnost dlouhodobé problémy a faktury za prádlo z čistírny neplatila záměrně, neboť nebyla spokojena s kvalitou poskytnuté služby. Na bankovním účtu Společnosti, který byl převeden na Roberta Š., bylo ke dni 31. 1. 2018 evidováno 15 000 Kč. Z finančních prostředků, které byly z účtu Společnosti vybrány v den převodu Společnosti na nového majitele, byly zaplaceny mzdy dvou kuchařů a dvou servírek. Co se týče hodnotného majetku Společnosti, který by se dal zpeněžit na úhradu dlužných pohledávek, žalovaná 1. označila 2 počítače, notebook, tiskárnu, kasu, 4 lednice a 2 mrazáky. Tato zařízení si žalovaní koupili z vlastních finančních prostředků, proto si je také po opuštění nebytových prostor odvezli s sebou. Veškeré účetnictví Společnosti bylo řádně předáno Robertu Š. K dotazu soudu, proč nebyly z movitého majetku Společnosti uhrazeny její dluhy, žalovaná 1. uvedla, že o žádných dluzích (kromě zmíněného dluhu za nájem za měsíc leden 2018) nevěděla. S navazujícím dotazem soudu dále zmínila, že ke dni 26. 1. 2018, kdy byla Společnost prodána, věděla o dluhu za nájem ve výši 70 000 Kč, za prádelnu ve výši 10 000 Kč a za telefon asi ve výši 3 000 Kč. Konečné dofakturování od všech dodavatelů energií za rok 2017 došlo fakturou žalobce ze dne 19. 3. 2018 znějící na částku

83 000 Kč, na kterou byl následně žalobcem jednorázově započten zajišťovací vklad ve výši 60 000 Kč.

14. V závěrečném návrhu žalovaných je uvedeno, že za vznikem většiny pohledávek nemohli samotní žalovaní, nýbrž nový jednatel Robert Š. Žalovaní prokázali, že svou podnikatelskou činnost neprovozovali lehkomyslným či nedbalým způsobem a ze žádného provedeného důkazu nevyplývá, že by při provozování svého podnikání vědomě navyšovali ztrátu Společnosti a že by v době ukončení nájmu, tedy v lednu 2018, věděli o pohledávce žalobce, kterou následně uplatňoval v řízení před Okresním soudem v Ostravě. Žalovaní jsou přesvědčeni, že v době, kdy svůj obchodní podíl převáděli, se Společnost v úpadku ani v hrozícím úpadku nenacházela a svá tvrzení vyvozují např. z výpisu z běžného účtu Společnosti nebo z daňového přiznání za rok 2017. V průběhu celého řízení nebylo žalobcem prokázáno, že by žalovaní nejednali či nechovali se s péčí řádného hospodáře.

15. Okresní soud v Karviné před vyhlášením rozhodnutí postoupil spis Vrchnímu sodu v Olomouci, neboť usoudil, že není k projednání a rozhodnutí věci věcně příslušný. Vrchní soud v Olomouci rozhodl usnesením ze dne 18. 1. 2022 č. j. Ncp 8/2022-141 tak, že k projednání a rozhodnutí předmětné věci jsou příslušné krajské soudy dle ust. § 9 odst. 2 písm. p) o.s.ř. a věc tak byla postoupena Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení.

16. Krajský soud v Ostravě jako soud věcně i místně příslušný nařídil jednání, při kterém oba zástupci účastníků jen zopakovali svá procesní stanoviska a podle ust. § 226 odst. 2 o.s.ř. souhlasili, aby soud při rozhodnutí ve věci vyšel ze všech již provedených důkazů před Okresním soudem v Karviné. Krajský soud v Ostravě jen doplnil dokazování o důkazy, které Okresní soud v Karviné neprovedl a které považoval za důležité k řádnému prokázání skutkového stavu. Naopak většinu důkazů provedených okresním soudem nehodnotil, neboť nebyly z hlediska posouzení věci významné.

17. Na základě provedených důkazů bylo po stránce skutkové zjištěno:

18. Z výpisu z obchodního rejstříku vedeného u Krajského soudu v Ostravě, oddíl C, číslo vložky 65896, že žalovaní byli jednatelé společnosti MARVISSIMO s.r.o. "v likvidaci", IČO 05002397, sídlem Hlubinská 1378/36, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava, od 18. 4. 2016 do 26. 1. 2018. Společnost byla vymazána z obchodního rejstříku dne 30. 6. 2022, neboť byl zrušen konkurs na majetek insolvenčního dlužníka, jelikož její majetek je zcela nepostačující pro uspokojení věřitelů.

19. Z usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 11. 2019 č. j. KSOS 31 INS 19775/2019-A15, že byl zjištěn úpadek dlužníka (Společnosti), na její majetek byl prohlášen konkurs a byla jmenována insolvenční správkyně JUDr. Eva Dušková.

20. Z usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 2. 2022 č. j. KSOS 31 INS 19775/2019-B32, že konkurs na majetek Společnosti byl zrušen z důvodu, že pro uspokojení věřitelů je majetek dlužníka (Společnosti) zcela nepostačující.

21. Z přihlášky pohledávky P1 věřitele Zdeňka G. (žalobce), že přihlášená pohledávka činí celkem 1 334 416,38 Kč, přičemž se skládala z několik dílčích pohledávek, z nichž každá byla splatná dne 10. 11. 2018.

22. Z přihlášky pohledávky P2 věřitele Mgr. Jaroslavy S., že přihlášená pohledávka činí 4 235 Kč a v době podání přihlášky nebyla dosud splatnou.

23. Z přihlášky pohledávky P3 věřitele JUDr. Petra K., že přihlášená pohledávka činí 6 655 Kč se splatností 5. 12. 2018.

24. Z přihlášky pohledávky P4 věřitele Krajského soudu v Ostravě, že přihlášená pohledávka činí 2 000 Kč se splatností 21. 5. 2019.

Shodu s prvopisem potvrzuje Veronika Blejchařová.

25. Z přihlášky pohledávky P5 věřitele Krajského soudu v Ostravě, že přihlášená pohledávka činí 700 Kč se splatností 21. 5. 2019.

26. Z přihlášky pohledávky P6 věřitele Okresní správy sociálního zabezpečení, že přihlášená pohledávka činí celkem 785 Kč, přičemž se skládala z dílčích pohledávek, z nichž první ve výši 285 Kč byla splatná dne 17. 1. 2018 a druhá ve výši 500 Kč byla splatná dne 13. 5. 2018.

27. Z přihlášky pohledávky P7 věřitele Magistrátu města Ostravy, že přihlášená pohledávka činí 1 000 Kč se splatností 22. 10. 2018.

28. Z přihlášky pohledávky P8 věřitele JUDr. Lukáše J., že přihlášená pohledávka činí 6 655 Kč se splatností 30. 4. 2019.

29. Z přihlášky pohledávky P9 věřitele Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj, že přihlášená pohledávka činí 5 370 540 Kč, tuto věřitel vzal co do částky 4 078 214 Kč zpět, a v době podání přihlášky nebyl zbytek přihlášené pohledávky splatný.

30. Z přihlášky pohledávky P10 věřitele Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj, že přihlášená pohledávka činí celkem 5 769 366 Kč, přičemž se skládala z dílčích pohledávek ve výši:
    - 25 078 Kč se splatností 25. 1. 2018,
    - 33 446 Kč se splatností 26. 2. 2018,
    - 506 Kč se splatností 5. 3. 2018,
    - 680 Kč se splatností 17. 4. 2018,
    - 1 050 Kč se splatností 25. 4. 2018,
    - 8 400 Kč se splatností 6. 6. 2018,
    - 1 575 Kč se splatností 10. 9. 2018,
    - 2 137 Kč se splatností 26. 9. 2018,
    - 6 429 Kč se splatností 29. 10. 2018,
    - 1 247 Kč se splatností 26. 11. 2018,
    - 1 528 Kč se splatností 10. 12. 2018,
    - 1 542 450 Kč se splatností 23. 1. 2019,
    - 210 Kč se splatností 27. 1. 2019,
    - 12 390 Kč se splatností 4. 9. 2019,
    - 15 165 Kč se splatností 4. 9. 2019,
    - 13 260 Kč se splatností 4. 9. 2019,
    - 8 175 Kč se splatností 4. 9. 2019,
    - 2 885 Kč se splatností 4. 9. 2019,
    - 11 505 Kč se splatností 4. 9. 2019,
    - 11 940 Kč se splatností 4. 9. 2019 a
    - 14 400 Kč se splatností 9. 10. 2019.

31. Z přihlášky pohledávky P11 věřitele T-Mobile Czech Republic a.s., že přihlášená pohledávka činí celkem 47 792,67 Kč, přičemž se skládala z dílčích pohledávek ve výši: 3 810 Kč se splatností 7. 1. 2018, 3 935 Kč se splatností 7. 2. 2018, 3 456 Kč se splatností 3 456 Kč, 6 630 Kč se splatností 22. 5. 2018 a 25 332 Kč se splatností 22. 5. 2018.

32. Z přihlášky pohledávky P12 věřitele Ochranného svazu autorského pro práva k dílům hudebním, z.s., že přihlášená pohledávka činí 5 312 Kč se splatností 2. 1. 2018.

33. Z přihlášky pohledávky P13 věřitele Plzeňský Prazdroj, a.s., že přihlášená pohledávka činí 25 490 Kč se splatností 25. 5. 2018.

34. Z přihlášky pohledávky P14 věřitele Československá obchodní banka, a.s., že přihlášená pohledávka činí celkem 898 954,26 Kč, přičemž se skládala z dílčích pohledávek ve výši:
    - 185 550,69 Kč se splatností 25. 5. 2018,
    - 400 000 Kč se splatností 30. 4. 2018 a

- 84,01 Kč se splatností 84,01 Kč.

35. Soud po stránce skutkové má za nesporné všechny shora tvrzené skutečnosti a při svém rozhodování vycházel z níže uvedeného skutkového stavu:
Žalovaní byli jednatelé Společnosti od 18. 4. 2016 do 26. 1. 2018. Insolvenční řízení na majetek Společnosti bylo zahájeno podaným návrhem věřitele (žalobce) dne 13. 9. 2019, dne 20. 11. 2019 byl usnesením Krajského soudu v Ostravě č. j. KSOS 31 INS 19775/2015-A15 zjištěn úpadek Společnosti a na její majetek byl prohlášen konkurs. Dne 24. 2. 2022 byl usnesením téhož soudu č. j. KSOS 31 INS 19775/2019-B32 probíhající konkurs zrušen, neboť majetek Společnosti zcela nepostačuje k uspokojení věřitelů. Do insolvenčního řízení bylo přihlášeno 14 pohledávek 13 věřitelů a ke dni, kdy žalovaní přestali být členy statutárního orgánu Společnosti, byly splatné tyto pohledávky: pohledávka České správy sociálního zabezpečení ve výši 285 Kč (splatnost 17. 1. 2018), Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ve výši 25 078 Kč (splatnost 25. 1. 2018), T-Mobile Czech Republic a.s. ve výši 3 810 Kč (splatnost 7. 1. 2018) a Ochranného svazu autorského pro práva k dílům hudebním, z.s. ve výši 5 312 Kč (splatnost 2. 1. 2018).

36. Po stránce právní přitom dospěl soud k následujícím závěrům.

37. Podle ust. § 3 odst. 1 InsZ, dlužník je v úpadku, jestliže má a) více věřitelů a b) peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a c) tyto závazky není schopen plnit (dále jen „platební neschopnost“).

38. Podle ust. § 3 odst. 2 písm. b) InsZ má se za to, že dlužník není schopen plnit své peněžité závazky, jestliže a) zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků, nebo b) je neplní pod dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti, nebo c) není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči dlužníku výkonem rozhodnutí nebo exekucí, nebo d) nesplnil povinnost předložit seznamy uvedené v ust. § 104 odst. 1, kterou mu uložil insolvenční soud.

39. Podle ust. § 3 odst. 4 InsZ jde o hrozící úpadek tehdy, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků.

40. Dle ust. § 99 InsZ osoba, která v rozporu s ust. § 98 nepodala insolvenční návrh, odpovídá věřiteli za škodu nebo jinou újmu, kterou způsobí porušením této povinnosti. Škoda nebo jiná újma spočívá v rozdílu mezi v insolvenčním řízení zjištěnou výší pohledávky přihlášené věřitelem k uspokojení a částkou, kterou věřitel v insolvenčním řízení na uspokojení této pohledávky obdržel. Uvedená osoba se odpovědnosti za škodu nebo jinou újmu zprostí, jen prokáže-li, že porušení povinnosti podat insolvenční návrh nemělo vliv na rozsah částky určené k uspokojení pohledávky přihlášené věřitelem nebo že tuto povinnost nesplnila vzhledem ke skutečnostem, které nastaly nezávisle na její vůli a které nemohla odvrátit ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze po ní spravedlivě požadovat.

41. Dle ust. § 68 zák. č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích, ve znění účinném do 31. 12. 2020 (dále jen „z.o.k.“), soud může na návrh insolvenčního správce nebo věřitele obchodní korporace rozhodnout, že člen nebo bývalý člen jejího statutárního orgánu ručí za splnění jejích povinností, jestliže
a) bylo rozhodnuto, že obchodní korporace je v úpadku, a
b) člen nebo bývalý člen statutárního orgánu obchodní korporace věděli nebo měli a mohli vědět, že je obchodní korporace v hrozícím úpadku podle jiného právního předpisu, a v rozporu s péčí řádného hospodáře neučinili za účelem odvrácení úpadku vše potřebné a rozumně předpokladatelné.

42. Podle ust. § 51 odst. 1 z.o.k., pečlivě a s potřebnými znalostmi jedná ten, kdo mohl při podnikatelském rozhodování v dobré víře rozumně předpokládat, že jedná informovaně

a v obhájitelném zájmu obchodní korporace; to neplatí, pokud takovéto rozhodování nebylo učiněno s nebytnou loajalitou.

43. Podle ust. § 52 odst. 1, odst. 2 z.o.k., při posouzení, zda člen orgánu jednal s péčí řádného hospodáře, se vždy přihlédne k péči, kterou by v obdobné situaci vynaložila jiná rozumně pečlivá osoba, byla-li by v postavení člena obdobného orgánu obchodní korporace. Je-li v řízení před soudem posuzováno, zda člen orgánu obchodní korporace jednal s péčí řádného hospodáře, nese důkazní břemeno tento člen, ledaže soud rozhodne, že to po něm nelze spravedlivě požadovat.

44. Dle ust. čl. II bodu 7 zák. č. 33/2020 Sb., kterým se mění zákon o obchodních korporacích, ve znění zákona č. 458/2016 Sb., a dalších souvisejících předpisů, že bylo-li insolvenční řízení zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, použijí se pro toto řízení ust. § 62 až ust. § 64 a ust. § 68 z.o.k., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

45. Nejprve musí soud zkoumat, zdali je na straně účastníků řízení dána věcná legitimace k vedení sporu. Vyloučil přitom postup dle ust. § 118a o.s.ř., neboť *nedostatek věcné legitimace nelze zhojit prostřednictvím poučovací povinnosti soudu* (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. 22 Cdo 795/2012).

46. Soud s odkazem na usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 28. 1. 2020, sp. zn. 5 Cmo 15/2020, poznamenává, že „*ust. § 68 odst. 1 z.o.k. upravuje (vedle zejm. ust. § 159 odst. 3 o.z. včetně ust. § 66 odst. 2, ust. § 324 odst. 3, ust. § 368 odst. 3 a ust. § 545 odst. 2 z.o.k.) další z případů, kdy členům (či bývalým členům) statutárního orgánu obchodní korporace vzniká (může vzniknout) ručení za splnění povinností obchodní korporace. Tento typ ručení statutárního orgánu za závazky společnosti však nevzniká ze zákona, nýbrž až rozhodnutím soudu o žalobě podle ust. § 68 z.o.k. Jedná se tedy o konstitutivní výrok soudu, kdy bez tohoto výroku není vůči konkrétnímu věřiteli (žalobci) založena ručitelská solidarita (bývalého či současného) člena statutárního orgánu úpadce. … Návrh na vyslovení (určení) ručitelského závazku člena statutárního orgánu podle ust. § 68 odst. 1 z.o.k. je zvláštním určovacím návrhem, pro který sám zákon o obchodních korporacích kogentním ustanovením taxativně vymezuje okruh osob, u kterých je dána aktivní věcná legitimace pro takovýto typ řízení. Tyto osoby pak nemusejí prokazovat ani existenci naléhavého právního zájmu na požadovaném určení, neboť zákon takový určovací návrh naléhavým právním zájmem aktivně legitimovaných osob nepodmiňuje. Naléhavý právní zájem na takovémto určení plyne přímo ze zákona. … Ust. § 68 z.o.k. je proto ve vztahu k ust. § 80 o.s.ř. lex specialis.* Jinými slovy, je třeba míti na paměti, že *aktivní věcná legitimace a naléhavý právní zájem u určovací žaloby nejsou totožnými pojmy a z existence jednoho nelze bez dalšího dovozovat existenci druhého. Naléhavý právní zájem žalobce je však podmíněn jeho aktivní věcnou legitimací* (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 7. 2010, sp. zn. 28 Cdo 3889/2008).

47. K otázce aktivní věcné legitimace je potřeba poznamenat, že v řízení bylo prokázáno, že žalobce je věřitelem obchodní korporace (Společnosti), a proto soud dále nezkoumal, zda je na straně žalobce dán také naléhavý právní zájem na požadovaném určení. Žalobce jakožto věřitel je oprávněn podat návrh na vyslovení (určení) ručitelského závazku člena či bývalého člena statutárního orgánu za splnění povinností obchodní korporace jak samostatně (v samostatném řízení), tak spolu se žalobou na plnění (uhrazení) povinnosti, za jejíž splnění má člen či bývalý člen statutárního orgánu ručit (srov. usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 28. 1. 2020 č. j. 5 Cmo 15/2020-94).

48. Jak již zmínil Vrchní soud v Olomouci v rozsudku ze dne 2. 9. 2021 č. j. 5 Cmo 149/2021-202, *„zákonné ručení podle ust. § 68 z.o.k. představuje specifickou sankci za porušení péče řádného hospodáře, u kterého se rozsah ručení neomezuje výší škody, k jejíž náhradě je člen statutárního orgánu povinen. Smyslem „sankčního" ručení podle ust. § 68 z.o.k. je kompenzovat zhoršenou dobytnost pohledávek věřitelů obchodní korporace, která je způsobena tím, že obchodní korporace je v úpadku a člen statutárního orgánu nejednal s péčí řádného hospodáře, neboť neučinil vše potřebné a rozumně předpokladatelné, aby úpadek obchodní korporace odvrátil (ačkoliv věděl, že korporaci úpadek hrozí anebo o tom vědět měl a mohl)".*

49. Prvním předpokladem vzniku ručení je rozhodnutí insolvenčního soudu o úpadku obchodní korporace podle ust. § 136 InsZ, což bylo v daném případě nesporně splněno. Druhým předpokladem je, že obchodní korporace byla v hrozícím úpadku podle ust. § 3 odst. 5 (dříve odst. 4) InsZ a dotčený člen statutárního orgánu – v souzené věci tedy žalovaní – o něm věděli či vědět měli a mohli a hrozící úpadek s péčí řádného hospodáře neodvraceli. V daném případě je proto rozhodné, zda a odkdy konkrétně žalovaní o (hrozícím) úpadku insolvenčního dlužníka (Společnosti) věděli nebo vědět mohli a měli. Břemeno tvrzení k prokázání těchto skutečností tížilo stranu žalující.

50. Dle názoru soudu právní úprava obsažená v ust. § 68 z.o.k. úzce koresponduje s ust. § 99 InsZ a žaloba podaná podle ust. § 68 z.o.k. časově předchází podání žaloby podle ust. § 99 InsZ. Zatímco důsledky sankčního ust. § 99 InsZ jsou svázány se skutečností, že dlužník je v úpadku, a přesto nebyl bez odkladu podán dlužnický insolvenční návrh, důsledky ust. § 68 z.o.k. dopadají na situaci, kdy se dlužník nachází v hrozícím úpadku. Zatímco úpadek se musí ve fázi, kdy dosud hrozí, odvracet, u nastalého úpadku bylo povinností člena statutárního orgánu společnosti bezodkladně podat insolvenční návrh.

51. Žalobce primárně tvrdil, že ve věci jsou dány skutkové okolnosti odůvodňující založení závazku žalovaných ve smyslu ust. § 68 z.o.k., na uvedené ustanovení se výslovně odvolal a ve smyslu uvedeného ustanovení zformuloval i svůj žalobní petit znějící na určení, že žalovaní jako členové orgánu Společnosti jakožto insolvenčního dlužníka ručí za splnění jejich povinností. Žalobce svůj žalobní nárok postavil na skutkovém tvrzení, že Společnost byla ve stavu hrozícího úpadku minimálně od konce roku 2017, kdy již byla v prodlení s úhradou několika pohledávek, což bylo mimo jiné prokázáno v insolvenčním řízení, do kterého se přihlásili věřitelé Společnosti se svými splatnými pohledávkami

52. Úpadkový stav je primárně dán pluralitou věřitelů insolvenčního dlužníka. V průběhu řízení žalobce skutkově tvrdil existentní závazky insolvenčního dlužníka (Společnosti), které tento stav mohly založit. Z výsledku dokazování se podává, že se na výzvu soudu do insolvenčního řízení Společnosti přihlásili věřitelé s pohledávkami v celkové výši 12 019 952,08 Kč, přičemž ke dni 26. 1. 2018, kdy žalovaní přestali být členy statutárního orgánu Společnosti, jsou evidovány splatné pohledávky v souhrnné výši 34 485 Kč (285 Kč + 25 075 Kč + 3 810 Kč + 5 312 Kč). Pro meritum věci je rozhodné, zda vůbec tyto pohledávky a pokud ano, kdy konkrétně, implikovaly stav hrozícího úpadku insolvenčního dlužníka a zda žalovaní v pozici členů statutárního orgánu o tomto stavu věděli, případně vědět mohli a měli (a stav hrozícího úpadku v rozporu s péčí řádného hospodáře neodvraceli). Pouze tyto splatné pohledávky mohly být způsobilé k založení hrozícího úpadku.

53. Žalobci se v řízení nepodařilo prokázat, že žalovaní věděli nebo vědět měli a mohli, že se Společnost nachází v hrozícím úpadku. Žalobce v tomto ohledu selhal při plnění povinnosti tvrzení, potažmo důkazní. Žaloba byla vystavena na nikterak konkrétních, obecně vymezených skutkových okolnostech, a proto byl žalobce soudem u jednání o tomto nedostatku podle ust. § 118a odst. 1, odst. 3 o.s.ř. poučen, avšak ani poté nebyl schopen svá tvrzení podložit jakýmikoliv relevantními důkazy. Žalobce neprokázal, že žalovaní věděli, že se zřetelem ke všem okolnostem bylo lze předpokládat, že Společnost nebude schopna řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků a nachází se tak v úpadku. Unesení povinnosti tvrzení je zákonným předpokladem pro následné unesení povinnosti důkazní.

54. V posuzované věci u jednáních proběhlých u Okresního soudu v Karviné a Krajského soudu v Ostravě žalobce odvíjel existenci hrozícího úpadku Společnosti od obsahu podaných přihlášek v insolvenčním řízení. Soud má za to, že hrozící úpadek Společnosti by bylo možno zjistit např. z účetnictví, ze kterého by vyplývalo, že schopnost provozovat chod Společnosti trvale klesá a že se Společnost v nejbližší době dostane do platební neschopnosti (srov. ust. § 3 odst. 1 InsZ). Hrozící úpadek Společnosti nemůže být osvědčen pouze tím, že žalobce ke dni, kdy zanikla funkce

členů statutárního orgánu, tvrdí existenci splatných pohledávek (navíc v řádů nízkých desítek tisíc korun českých), k jejichž úhradě mohl být použit např. majetek Společnosti (např. finanční prostředky na běžném účtu, movitý majetek a zařízení restaurace ve vlastnictví Společnosti). Tím, že se Společnost dostane do platební neschopnosti, neznamená, že je tím automaticky osvědčen její (hrozící) úpadek. Po provedeném dokazování nebylo možno důvodně předpokládat, že Společnost nebude schopna řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků a naplní tak podmínky pro prohlášení, že Společnost se nachází v hrozícím úpadku.

55. Kromě toho, že žalobce tvrdil, že Společnost má dle výpisu přihlášek zveřejněných v insolvenčním rejstříku splatné pohledávky a je tak v hrozícím úpadku, pak dle soudu je toto tvrzení zcela nedostačující k prokázání, že obligatorní podmínky uvedené v ust. § 68 odst. 1 z.o.k., že členové statutárního orgánu věděli nebo vědět měli a mohli o hrozícím úpadku obchodní korporace, byly náležitě naplněny. Ve vztahu k výše uvedenému se soud domnívá, že se Společnost ve stavu hrozícího úpadku v době, kdy žalovaní byli členy statutárního orgánu, vůbec neocitla. Tím, že Společnost měla po splatnosti několik pohledávek v řádů malých desítek tisíc korun nutně neznamená, že bylo lze předpokládat, že se tím automaticky ocitla v hrozícím úpadku, nota bene když bylo prokázáno, že Společnost kapitál k zaplacení splatných dluhů měla. Nebyla-li Společnost objektivně ve stavu hrozícího úpadku, nemohl objektivně žalobce unést břemeno tvrzení a důkazní ve vztahu k tvrzení, zda žalovaní o hrozícím úpadku věděli nebo vědět měli a mohli. Proto soud již také nepřistoupil k dalšímu dokazování a zkoumání podmínek uvedených v ust. § 68 z.o.k., zdali žalovaní v rozporu s péčí řádného hospodáře učinili za účelem odvrácení (hrozícího) úpadku vše potřebné a rozumně předpokladatelné.

56. Soud na základě výše řečeného uzavírá, že okolnosti případné budoucí platební neschopnosti Společnosti je nutno posuzovat na základě informací, jež jsou známy statutárnímu orgánu budoucího insolvenčního dlužníka v době, kdy vyvíjel podnikatelskou činnost; klíčové je tvrzení a prokazování skutečností v době hrozícího úpadku, nikoliv již ve stavu úpadku. Odpovědnost dle ust. § 68 z.o.k. není odpovědností objektivní, tedy odpovědností za výsledek, ale je odpovědností, že v době hrozícího úpadku statutární orgán společnosti nejednal s péčí řádného hospodáře směřující k odvrácení (hrozícího) úpadku.

57. Lze tak shrnout, že pokud se žalobci nepodařilo v řízení prokázat, že žalovaní o hrozícím úpadku věděli nebo vědět měli a mohli, neboť stav (hrozícího) úpadku do dne výmazu žalovaných jako členů statutárního orgánu Společnosti nenastal, z povahy věci nemohli žalovaní činit vše potřebné a rozumně předpokládatelné pro jeho odvrácení. Pokud žalobce postavil svou žalobu na tvrzení, že v době zániku funkce žalovaných jako jednatelů Společnosti byla Společnost v (hrozícím) úpadku, neboť z insolvenčního rejstříku bylo prokázáno, že se do řízení přihlásili věřitelé se splatnými pohledávkami již z doby konce roku 2017 a začátku roku 2018, pak tato skutečnost v daném případě nemohla způsobit a ani nezpůsobila hrozící úpadek. V řízení nebylo nikterak prokázáno, že by žalovaní v době, kdy byli jednatelé Společnosti, stejně tak v okamžiku, kdy jimi přestali být a Společnost předali novému společníkovi, věděli, že Společnost nebude schopna řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků a že se ocitla ve stavu hrozícího úpadku.

58. O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. tak, že procesně úspěšným žalovaným byla přiznána plná náhrada nákladů. Při rozhodování o otázkách obchodních společností a družstev (a ve věcech rozhodovaných v insolvenčních nebo obdobném řízení) činí tarifní hodnota dle ust. § 9 odst. 4 písm. c) vyhl. č. 177/1996 Sb. částku 50 000 Kč (předmětem probíhajícího řízení bylo konstitutivní založení ručení žalovaných za pohledávku žalobce z titulu členství ve statutárním orgánu obchodní korporace), čemuž odpovídá odměna ve výši 3 100 Kč za každý účelně vynaložený úkon právní služby. Náklady řízení se sestávají z odměny jejich zástupce ve výši 24 800 Kč dle ust. § 7, ust. § 8, ust. § 9 odst. 4 písm. c) a ust. § 11 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb. za 8 úkonů právní služby: příprava a převzetí, vyjádření k žalobě ze dne 21. 5. 2020, účast při

jednání dne 29. 6. 2021, účast při jednání dne 18. 8. 2021 (delší než 2 hodiny, tj. 2 úkony), účast při jednání dne 6. 10. 2021 (delší než 2 hodiny, tj. 2 úkony) a účast při jednání dne 24. 11. 2022), paušální náhrady hotových výdajů ve výši 8 x 300 Kč dle ust. § 13 odst. 1, odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb. a příslušné 21 % DPH za všechny uvedené úkony (odpovídající částce 5 712 Kč). Celkové náklady řízení před Okresním soudem v Karviné a Krajským soudem v Ostravě činí celkem 32 912 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, **může** oprávněný **podat** návrh na soudní výkon rozhodnutí (ust. § 251 o.s.ř.).

Ostrava 1. prosince 2022

Mgr. Lucie Anna Tajdusová v. r.
samosoudkyně